

РЕЦЕНЗУВАННЯ МАЄ ОПЛАЧУВАТИСЬ: НОВА МОДЕЛЬ АКАДЕМІЧНОГО ВИДАВНИЦТВА

На сайті Times Higher Education опубліковано статтю Сегер Асаф «Чи можуть журнали, які оплачують роботу рецензентів, бути успішними?».

У статті розглядається спроба створити модель академічного видавництва, у межах якої рецензенти отримують оплату за оцінювання наукових рукописів. Відповідна видавнича ініціатива була започаткована професором Майклом Айзенем і передбачала перерозподіл частини доходів журналів на користь дослідників, що забезпечують контроль якості наукових публікацій. Зазначається, що традиційна система академічного рецензування значною мірою спирається на неоплачувану працю науковців, хоча саме рецензування є ключовим елементом наукової комунікації та підтримання стандартів досліджень. Попри підтримку з боку частини академічної спільноти ідеї оплачуваної праці рецензентів, нова видавнича модель стикається з фінансовими та організаційними труднощами. Традиційна система наукового видавництва глибоко інтегрована в механізми академічної репутації, оцінювання кар'єри та фінансування досліджень, тому навіть помірні зміни потребують значних ресурсів і часу. Частина

дослідників вважає, що фінансова винагорода може підвищити якість і відповідальність рецензій, тоді як інші застерігають від можливої комерціалізації процесу та втрати елементу академічного служіння спільноті. Дискусія щодо рецензування тісно пов'язана із визнанням загального високого навантаження на науковців: зростання кількості публікацій і вимог до академічної продуктивності ускладнює залучення кваліфікованих рецензентів, а затримки у процесі оцінювання стають дедалі поширенішими. У такому контексті питання оплати розглядається не лише як фінансове, а й як спроба переосмислення організації наукової комунікації. Настав час серйозно обговорити фундаментальні питання розподілу ресурсів, визнання академічної праці та стійкості сучасної системи наукового видавництва.

Детальніше:

<https://www.timeshighereducation.com/news/can-journals-pay-peer-reviewers-succeed>

Фото: pixabay.com

#НРАТ_Усі_новини #НРАТ_Науковцям_новини #НРАТ_Освітянам_новини
#НРАТ_НауковіВидання_новини #НРАТ_TimesHigherEducation

2026-04-22

Інформація з офіційного вебпорталу Національного репозитарію академічних текстів